

		رشته: همه رشته‌های نظری	سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: فارسی (۳)
		تاریخ امتحان:	نام و نام خانوادگی:
		مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
		تعداد صفحه: ۵	مرکز ارزشیابی خیلی سبز
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	
۱	۰/۲۵	<p>قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>معادل معنایی واژه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟</p> <p>در آستانه میوه دادن درختی که جوانی را به پایش ریخته بود.</p> <p>(الف) این حرف که در بادی امر زیاد بی‌پا و بی‌معنی به نظر می‌آمد،</p> <p>(ب) آغاز تابستان، پایان مدارس! چه آغاز خوبی و چه پایان خوبی!</p> <p>(ج) آن عالم پر شگفتی و راز، سرایی سرد و بی‌روح شد.</p>	
۲	۰/۲۵	<p>در کدام گزینه معنی واژه مشخص شده نادرست است؟</p> <p>(الف) سه مرکب دارم، بازبسته. (مرتبط)</p> <p>(ب) ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت. (عایدات مملکت)</p> <p>(ج) زین و برگ را بر گرده کهرها و کزندها نهادند. (اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد)</p> <p>(د) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می‌گرداند. (عنوان)</p>	
۳	۰/۵	<p>معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>(الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب.</p> <p>(ب) او که آزر و حیا و پاکدامنی و عفاف آموخته است، تن به گناه نمی‌سپارد.</p>	
۴	۰/۵	<p>در کدام یک از گزینه‌های زیر غلط املائی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید.</p> <p>(الف) قرعه زدند. قضا را قرعه به نام هدهد افتاد.</p> <p>(ب) وی در این حیات زندگی کرده بود و نهالی چند در آن غرس کرده بود.</p>	
۵	۰/۵	<p>در جای خالی املائی درست واژگان را بنویسید.</p> <p>(الف) آدمهای ثروتمند معمولاً از می‌میرند. (سوءهاضمه / سوءهاظمه)</p> <p>(ب) بی‌عیار و شعر خوب و خالی نیست. (مهض / محض)</p>	
۶	۰/۲۵	<p>در متن زیر چند غلط املائی دیده می‌شود؟</p> <p>آن قدر مین اضافه آوردید که بار الاغ کردید که به عقب بفرستید اما خبر نداشتید که الاغ با فرارکردنش به سمت مواضع ما، همه چیز را لو داد. همه به هم ذل زدیم و در میان بهت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم.</p>	
۷	۰/۲۵	<p>در کدام گزینه نادرستی املائی دیده نمی‌شود؟</p> <p>(الف) اطراف تانک خاک غلیظی به هوا می‌رفت.</p> <p>(ب) طاووس چنین عذر آورد که من مرغی بهشتیم.</p> <p>(ج) خلق از کربت جورش را قربت گرفتند.</p> <p>(د) وارد محوته پیش روی خاکریزهای دشمن شدیم.</p>	
۸	۰/۵	<p>در میان گروه واژگان زیر دو نادرستی املائی دیده می‌شود، درست آنها را بنویسید.</p> <p>فرض و واجب، مار غاشیه، غرقه به خون، بیت الهزن، ثمرت تجربت، سفوت آدمیان، موج بحر</p>	

		رشته: همه رشته‌های نظری	سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: فارسی (۳)
		تاریخ امتحان:	نام و نام خانوادگی:
		مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
		تعداد صفحه: ۵	مرکز ارزشیابی خیلی سبز
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	
۹	۰/۲۵	<p>زمان فعل مشخص شده با فعل کدام گزینه یکسان است؟ به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد از دشت صد کاروان الف) گر کسی وصف او ز من پرسد ب) برنیاید ز کشتگان آواز ج) بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند</p>	
۱۰	۰/۲۵	<p>نقش «م»‌های به کار رفته در بیت «ور ایدون از این کار هستم گناه / جهان آفرینم ندارد نگاه» به ترتیب چیست؟ الف) شناسه - مفعول ب) متمم - مضاف‌الیه ج) مضاف الیه - مضاف الیه د) متمم - مفعول</p>	
۱۱	۰/۲۵	<p>در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» یک حرف ربط هم‌پایه‌ساز مشخص کنید.</p>	
۱۲	۰/۵	<p>با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مصطفی خواست جویده‌جویده از این بروز محبت و دل‌بستگی غیرمترقبه هرگز ندیده و نشنیده سپاسگزاری کند.» الف) در عبارت بالا کدام کلمه قید صفت است؟ ب) در این عبارت به جز قید صفت، کدام نوع وابسته وابسته مشهود است؟</p>	
۱۳	۰/۵	<p>در بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» وابسته وابسته را بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.</p>	
۱۴	۰/۵	<p>نقش دستوری موارد مشخص شده را بنویسید. الف) دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید. ب) دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو</p>	
۱۵	۰/۲۵	<p>نقش دستوری واژه «شاه» در مصراع «چون بود کاقلم ما را شاه نیست» با کدام واژه در شعر زیر یکسان است؟ «این گلیم تیره بختی‌هاست / خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها، روکش تابوت تختی‌هاست...»</p>	
۱۶	۰/۵	<p>در کدام گزینه حذف دیده می‌شود؟ نوع حذف را مشخص کنید. الف) بخند بر شب / بر روز، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان‌های جزیره. ب) عشق من، خنده تو در تاریک‌ترین لحظه‌ها می‌شکفت.</p>	
۱۷	۰/۵	<p>با توجه به عبارت زیر، درستی یا نادرستی هریک از گزینه‌ها را مشخص کنید. من آن شب، پس از گشت‌وگذار در گردشگاه آسمان، تماشاخانه زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمدم و بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم. الف) در این عبارت پنج ترکیب وصفی دیده می‌شود. ب) نوع «و»‌های مشخص شده در عبارت بالا به ترتیب عطف و ربط است.</p>	

سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: فارسی (۳)		رشته: همه رشته‌های نظری	تاریخ امتحان:										
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه										
منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی		مرکز ارزشیابی خیلی سبز	تعداد صفحه: ۵										
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).												
۱۸	۰/۲۵	در کدام گزینه جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده نمی‌شود؟ الف) پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند ب) صدهزاران سایه جاوید / گم شده بینی ز یک خورشید تو ج) خویش را دیدند سیمرغ تمام / بود خود سیمرغ سی مرغ تمام د) چون نگه کردند آن سیمرغ زود / بی‌شک این سی مرغ آن سیمرغ بود											
۱۹	۰/۲۵	نوع «ان» به کار رفته در مصراع زیر را مشخص کنید. گفت: «مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی»											
۲۰	۱	قلمرو ادبی (۵ نمره) آرایه ادبی درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند (تشخیص - تلمیح) ب) به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد. (سجع - تشبیه) ج) جز گودالی که از کنجاوی گلوله نوپ در خاک فراهم بود، کجا می‌توانست مخفیگاه من باشد؟ (حسن تعلیل - مجاز) د) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است (ایهام - جناس)											
۲۱	۰/۵	هریک از ترکیب‌های مشخص‌شده، نشان‌دهنده کدام آرایه ادبی هستند؟ الف) آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر در <u>سموم سرد</u> این عقل بی‌درد پژمرد. ب) با <u>شیر سپهر بسته پیمان</u> با اختر سعد کرده پیوند											
۲۲	۰/۵	در بیت «مستمع، صاحب سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد» الف) شاعر بر پایه آرایه بین دو مصراع ارتباط معنایی برقرار کرده است. ب) به این نوع کاربرد شاعرانه، آرایه می‌گویند.											
۲۳	۰/۷۵	آرایه مناسب هر یک از موارد ستون «الف» را از ستون «ب» انتخاب کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم.</td> <td>۱- تشبیه</td> </tr> <tr> <td>ب) نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد ...</td> <td>۲- ایهام</td> </tr> <tr> <td>ج) خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها ...</td> <td>۳- حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- تضمین</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم.	۱- تشبیه	ب) نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد ...	۲- ایهام	ج) خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها ...	۳- حس آمیزی		۴- تضمین
الف	ب												
الف) مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم.	۱- تشبیه												
ب) نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد ...	۲- ایهام												
ج) خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها ...	۳- حس آمیزی												
	۴- تضمین												
۲۴	۰/۲۵	زمینه حماسه در بیت «چنان آمد اسپ و قباي سوار / که گفتی سمن داشت اندر کنار» چیست؟ در هر گزینه خالق یک اثر به درستی مشخص نشده، درست آن را بنویسید.											
۲۵	۰/۵	الف) روایت سنگرزبان (احمد عربلو) - تمهیدات (عین‌القضات همدانی) - ارمیا (رضا امیرخانی) ب) قصه‌های دوشنبه (آلفونس دوده) - در حیاط کوچک پاییز در زندان (پابلو نرودا) - سندبادنامه (ظهیری سمرقندی)											
۲۶	۰/۲۵	شیوه گفتگو در بیت «نخستین بار گفتش کز کجایی؟ / بگفت از دار ملک آشنایی» در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟											
۲۷	۰/۲۵	کتاب «تیرانا» نوشته کیست؟											
۲۸	۰/۵	بیت زیر را کامل کنید. فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن!											

سؤالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: فارسی (۳)		رشته: همه رشته‌های نظری	تاریخ امتحان:						
نام و نام خانوادگی:		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه						
منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی		مرکز ارزشیابی خیلی‌سبز	تعداد صفحه: ۵						
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).								
۲۹	در شعر «شکوه چشمان تو» بیت بعد از بیت «حسن شهادت از همه حسنی فزون تر است / ای محسن شهید من، ای حسن بی‌گناه» کدام است؟ الف) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد یوسف، بگو که هیچ نباید برون ز چاه ب) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند در دادگاه عشق رگ گردنت گواه	۰/۲۵							
۳۰	کدام گزینه کامل کننده بیت زیر است؟ آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ الف) یا ماه بی ملاحظه افتاده بین را؟ ب) یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟	۰/۲۵							
۳۱	عبارت زیر به کدام صفات خداوند اشاره دارد؟ پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منگر نبرد.	۰/۵	قلمرو فکری (۸ نمره)						
۳۲	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ ب) بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شمرزه شیر ارغند	۰/۵							
۳۳	هر یک از بیت‌های ستون سمت راست با کدام بیت در ستون سمت چپ قرابت مفهومی دارند؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است).	۰/۵	<table border="1"> <tr> <td>الف) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست</td> <td>۱- صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست</td> </tr> <tr> <td>ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست</td> <td>۲- بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۳- روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست</td> </tr> </table>	الف) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست	۱- صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست	ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۲- بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است		۳- روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست
الف) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست	۱- صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست								
ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۲- بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است								
	۳- روزها گر رفت گو رو باک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست								
۳۴	مفهوم بیت «یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی» را بنویسید.	۰/۵							
۳۵	عبارت «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم: «که تو از آن منی، و من از آن تو»، با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟ الف) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب) یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می شنوم نامکرر است	۰/۲۵							
۳۶	مفهوم بیت «گلّه ما را کله از گرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می کند» چیست؟	۰/۵							
۳۷	در عبارت «تیرانا! اگر هیچ در سرنوشت از آزادی بهره‌ای باشد، همینم از آفریدگار، سپاسگزاری بس که بدین سعادتیم رهنمون بود تا هرگز فریب آزاده مردم را از خویشتن بتی نسازم» نویسنده چه ویژگی اخلاقی از خدا طلب می کند؟	۰/۵							
۳۸	در بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان در کنند» منظور از مصراع دوم چیست؟	۰/۵							
۳۹	در بیت «کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت» منظور از «نشان سرفرازی» چیست؟	۰/۲۵							

	تاریخ امتحان:	رشته: همه رشته‌های نظری	سوالات امتحان شبیه‌ساز نهایی: فارسی (۳)
	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:
	تعداد صفحه: ۵	مرکز ارزشیابی خیلی سبز	منطبق بر رویکرد جدید امتحانات نهایی
نمره	سوالات (پاسخ‌نامه دارد).		ردیف
۴	<p>معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>ب) مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.</p> <p>ج) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.</p> <p>د) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند</p> <p>هـ) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند</p> <p>و) امروز می‌آید از باغ بوی بهار من و تو.</p> <p>ز) یکی تازی‌ای بر نشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه</p> <p>ح) و در اواخر عمر با بنده مألوف بودند و کاسه و کوزه یکی شده بودیم.</p> <p>ط) آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد، اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟</p>		۴۰
۲۰	جمع نمره	سربلند و پیروز باشید.	

فارسی (۳)

قلمرو زبانی (۷ نمره)

معادل معنایی واژه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟ (۰/۲۵)

- در آستانه میوه دادن درختی که جوانی را به پایش ریخته بود.
الف) این حرف که در بادی امر زیاد بی‌بی و بی‌معنی به نظر می‌آمد.
ب) آغاز تابستان، پایان مدارس! چه آغاز خوبی و چه پایان خوبی‌تری!
ج) آن عالم پر شگفتی و راز، سرایی سرد و بی‌روح شد.

مشاوره سعی کنید براساس واژه‌نامه پایان کتاب، لیستی از واژگان مترادف تهیه کنید. به واژگانی که ظاهراً مترادف نیستند، ولی واژه‌نامه معنی مشترکی برای آنها آورده است نیز توجه کنید.

راهنمای تصحیح << «ج» (۰/۲۵) (صفحه ۷۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

معنی واژه «آستانه»، آستان و آغاز است.

بررسی گزینه‌ها:

الف) در این عبارت «بادی» به معنی آغاز است و با آستانه مترادف است.

ب) در این گزینه «آغاز» با آستانه هم‌معنی است.

در کدام گزینه معنی واژه مشخص شده نادرست است؟ (۰/۲۵) ۲

- الف) سه مرکب دارم، باز بسته. (مرتبط)
 ب) ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت. (عایدات مملکت)
 ج) زین و برگ را بر گرده کَهرها و کَزندها نهادند. (اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد)
 د) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفه شعر خود می گردانند. (عنوان)

راهنمای تصحیح «د» (۰/۲۵) (صفحه ۱۵۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ صحیفه: کتاب

- الف) باز بسته: وابسته، پیوسته و مرتبط
 ب) ارتفاع ولایت: محصول زمین های زراعتی؛ ارتفاع ولایت: عایدات و درآمدهای مملکت
 ج) کَزند: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد.
 د) صحیفه: کتاب

۳

معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (۰/۵)

الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب.

ب) او که آزرَم و حیا و پاکدامنی و عفاف آموخته است، تن به گناه نمی سپارد.

مشاوره در معانی واژگان سعی کنید در بخش واژه نامه پایان کتاب، همه معانی واژه ها را به خاطر بسپارید.

راهنمای تصحیح

الف) زیور، زینت (ذکر یک مورد کافی است). (صفحه ۱۳)

ب) رعایت اصول اخلاقی، پرهیزکاری، پارسایی (ذکر یک مورد کافی است). (صفحه ۱۰۲)

پاسخ خیلی تشریحی

الف) معنی واژه «حلیه» زیور و زینت است.

ب) معنی واژه «عفاف» پاکدامنی، پرهیزکاری، پارسایی و رعایت اصول اخلاقی است.

در کدام یک از گزینه‌های زیر غلط املائی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. (۵/۰)

۴

الف) قرعه زدند. قضا را قرعه به نام ههدد افتاد.

ب) وی در این حیات زندگی کرده بود و نهالی چند در آن غرس کرده بود.

مشاوره واژگان هم‌آوا همیشه در سؤالات املا، اهمیت ویژه‌ای دارند. چون دو صورت مختلف اینگونه واژگان دارای معنی است، باید معنی واژه را در جمله بررسی کرد. مثلاً در این جمله با توجه به «غرس نهال» می‌توان متوجه شده که «حیاط» به معنی محوطه اطراف خانه مد نظر است نه «حیات» به معنی زندگی!

راهنمای تصحیح «ب» (۲۵/۰) حیاط (صفحه ۱۶۳)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ واژه «قضا را» به معنی اتفاقاً، از قضا است و املائی آن درست می‌باشد. هم آوای آن در زبان فارسی: غذا (خوردنی)

/ غزا (جنگ)

ب) «حیات» نیز واژه هم‌آوای دارد. حیات (زندگی) / حیاط (محوطه خانه). با توجه متن (ب)، حیاط درست است.



در جای خالی املاي درست واژگان را بنویسید. (۰/۵)

۵

الف) آدمهای ثروتمند معمولاً از می‌میرند. (سوءهاضمه / سوءهاظمه)
ب) بی‌عیار و شعر خوب و خالی نیست. (مهض / محض)

راهنمای تصحیح «الف) سوءهاضمه (۰/۲۵) (صفحه ۶۴)

ب) محض (۰/۲۵) (صفحه ۱۱۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) آدمهای ثروتمند معمولاً از «سوءهاضمه» می‌میرند (اختلال گوارشی)

ب) در این گزینه شکل املاي «محض» درست است.

در متن زیر چند غلط املائی دیده می شود؟ (۰/۲۵) ۶

آن قدر مین اضافه آوردید که بار الاغ کردید که به عقب بفرستید اما خبر نداشتید که الاغ با فرارکردنش به سمت مواضع ما، همه چیز را لو داد. همه به هم ذل زدیم و در میان بهت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلندی از ته دل خندیدیم.

راهنمای تصحیح << یک (۰/۲۵) (صفحه ۴۵)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ زل

واژه ذل از نظر املائی غلط است و شکل درست آن (زل) است.

مشاوره در سؤالات مبحث
املا معمولاً یکی از غلط‌های
املایی، مربوط به غلط‌های رسم
الخطی است.

در کدام گزینه نادرستی املایی دیده نمی‌شود؟ (۰/۲۵)

- الف) اطراف تانک خاک غلیظی به هوا می‌رفت.
- ب) طاووس چنین عذر آورد که من مرغی بهشتیم.
- ج) خلق از کربت جورش را قربت گرفتند.
- د) وارد محوّته پیش روی خاکریزهای دشمن شدیم.

راهنمای تصحیح «الف» (۰/۲۵) (صفحه ۱۴۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ ب) بهشتیم ← بهشتی‌ام

ج) قربت ← غربت

د) محوّنه ← محوّطه

در میان گروه واژگان زیر دو نادرستی املایی دیده می شود، درست آنها را بنویسید. (۰/۵)



فرض و واجب، مار غاشیه، غرقه به خون، بیت الهزن، ثمرت تجربت، سفوت آدمیان، موج بحر

راهنمای تصحیح « بیت الحزن (۰/۲۵) (صفحه ۲۶) سفوت (۰/۲۵) (صفحه ۱۳) »

واژگان «بیت‌الهزن و سفوت» نادرست هستند و شکل درست آن‌ها به ترتیب «بیت‌الحزن و سفوت» است.

پاسخ خیلی تشریحی ✓

بقیه گروه واژگان درست هستند.

۹ زمان فعل مشخص شده با فعل کدام گزینه یکسان است؟ (۰/۲۵)

به دستور فرمود تا ساروان / هیون آرد از دشت صد کاروان

الف) گر کسی وصف او ز من پرسد

ب) برنیاید ز کشتگان آواز

ج) بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند

راهنمای تصحیح << «الف» (۰/۲۵) (صفحه ۱۳)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ زمان فعل مشخص شده و گزینه «الف» مضارع التزامی است. آرد (بیاورد)، پرسد (بپرسد)

سایر گزینه‌ها:

ب) مضارع اخباری (بر نمی آید)

ج) نوع ساختار قدیمی مضارع اخباری (می خواند)



۱ نقش «م» های به کار رفته در بیت «ور ایدون از این کار هستم گناه / جهان آفرینم ندارد نگاه» به ترتیب چیست؟

(۰/۲۵)

الف) شناسه - مفعول

ب) متمم - مضاف الیه

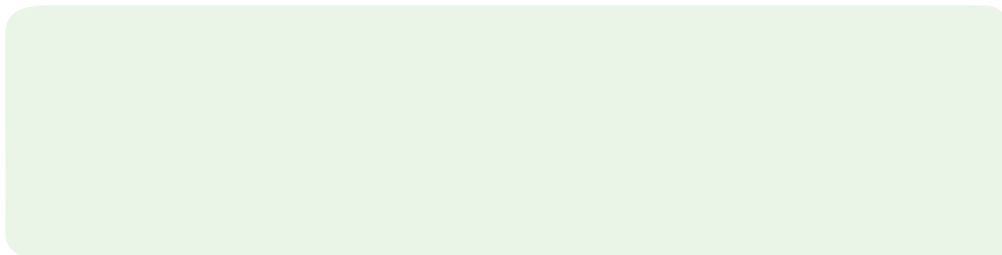
ج) مضاف الیه - مضاف الیه

د) متمم - مفعول

راهنمای تصحیح << «د» (۰/۲۵) صفحه ۱۰۵

پاسخ خیلی تشریحی ✓ صورت مرتب شده بیت به این شکل است:
اگر از این کار برای من گناهی است / جهان آفرین من را نگاه ندارد.

دربس Box



۱ در بیت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت» یک حرف ربط هم پایه ساز

مشخص کنید. (۰/۲۵)

راهنمای تصحیح << ولی (۰/۲۵) (ص ۲۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در بیت بالا «ولی» دو جمله را به هم متصل می کند.

درس Box

نکته

در بیت «محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» وابسته و ابسته را بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید. (۰/۵)

راهنمای تصحیح << محرم این هوش (۰/۵) (صفحه ۳۹) یعنی تشخیص وابسته و ابسته (۰/۲۵) و رسم نمودار پیکانی (۰/۲۵)

درجین Box

پاسخ خیلی تشریحی ✓ گروه اسمی: «محرم این هوش»

محرم (هسته)، این (وابسته و ابسته از نوع صفت مضاف‌الیه)

هوش (وابسته از) نوع مضاف‌الیه

نمودار پیکانی: محرم این هوش

نقش دستوری موارد مشخص شده را بنویسید. (۰/۵)

الف) دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید.
ب) دیروز اگر سوخت ای دوست غم برگ و بار من و تو

راهنمای تصحیح << الف) مسند (۰/۲۵) (صفحه ۵۵)

ب) نهاد (۰/۲۵) (صفحه ۸۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) در این جمله فعل «آید» معنی اسنادی دارد. و به همین دلیل نقش واژه «افزون» مسند است.
ب) در این مصراع «غم» نهاد و «برگ و بار» مفعول جمله‌اند و فعل سوخت در معنای سوزاند است.

نقش دستوری واژه «شاه» در مصراع «چون بود کاقلمیم ما را شاه نیست» با کدام واژه در شعر زیر یکسان است؟

(۰/۲۵)

«این گلیم تیره بختی‌هاست / خیس خون داغ سهراب و سیاوش‌ها، روکش تابوت تختی‌هاست...»

راهنمای تصحیح << این (۰/۲۵) (صفحه ۱۱۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓

در مصراع سؤال فعل «نیست» غیر اسنادی و به معنای وجود نداشتن است و «شاه» نهاد جمله است. معنی جمله: «چگونه است که برای اقلیم ما شاه وجود ندارد»
در شعر دوم سؤال واژه «این»، ضمیر اشاره است نه صفت اشاره و نقش نهاد در جمله اسنادی را دارد. این (شعر من) گلیم تیره‌بختی‌هاست.
در ادامه شعر سؤال نهاد دیگری دیده نمی‌شود.

در کدام گزینه حذف دیده می شود؟ نوع حذف را مشخص کنید. (۰/۵)

الف) بخند بر شب / بر روز، بر ماه / بخند بر پیچاپیچ خیابان های جزیره.
ب) عشق من، خنده تو در تاریک ترین لحظه ها می شکفت.

راهنمای تصحیح «ب» (۰/۲۵) حذف به قرینه معنوی (صغفه ۱۵۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ «عشق من» منادا است و در مناداها، حذف به قرینه معنوی وجود دارد.

درجین Box

با توجه به عبارت زیر، درستی یا نادرستی هریک از گزینه‌ها را مشخص کنید. (۰/۵)

من آن شب، پس از گشت‌وگذار در گردشگاه آسمان، تماشاخانه زیبا و شگفت مردم گویر، فرود آمدم و بر روی بام خانه، خسته از نشئه خوب آن «اسرا» در بستر خویش به خواب رفتم.
الف) در این عبارت پنج ترکیب وصفی دیده می‌شود.
ب) نوع «و»‌های مشخص شده در عبارت بالا به ترتیب عطف و ربط است.

راهنمای تصحیح << الف) درست (۰/۲۵)

ب) نادرست (۰/۲۵) (صفحه ۷۵)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) ترکیب‌های وصفی: آن شب / تماشاخانه زیبا / تماشاخانه شگفت / نشئه خوب / آن «اسرا»
ب) نوع «و» گشت و گذار، میانوند است. «و» بعدی ربط است.

درس Box

۱ در کدام گزینه جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده نمی‌شود؟ (۰/۲۵)

- الف) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند
 ب) صدهزاران سایه جاوید گم شده بینی ز یک خورشید تو
 ج) خویش را دیدند سیمرغ تمام بود خود سیمرغ سی مرغ تمام
 د) چون نگه کردند آن سیمرغ زود بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود

راهنمای تصحیح << «د» (۰/۲۵) (صفحه ۱۲۷)

- پاسخ خیلی تشریحی ✓
 الف) آتش درون را (مفعول) / پنهان (مسند) / مکن (فعل و نهاد مستتر)
 ب) تو (نهاد) صدهزاران سایه جاوید (مفعول) گم شده (مسند) بینی (فعل)
 ج) آنها (نهاد محذوف) خویش (مفعول) سیمرغ تمام (مسند) دیدند (فعل و نهاد پیوسته)

درجین Box

نوع «ان» به کار رفته در مصراع زیر را مشخص کنید. (۰/۲۵)

گفت: «مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی»

راهنمای تصحیح « صفت فاعلی (۰/۲۵) (صفحه ۱۹)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ «ان» به کار رفته در این مصراع در واژگان «افتان و خیزان» دیده می‌شود که از نوع صفت فاعلی است.

درجی Box

نکته

نکته

۲ هریک از ترکیب‌های مشخص شده، نشان دهنده کدام آرایه ادبی هستند؟ (۰/۵)

الف) آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد.

ب) با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند

راهنمای تصحیح «الف) متناقض نما یا پارادوکس (صفحه ۷۵)»

ب) استعاره (صفحه ۳۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) سموم به معنی باد گرم است و سموم سرد، متناقض‌نماست چون دو امر متضاد به هم نسبت داده شده است.

ب) «شیر سپهر» استعاره از خورشید است.

آرایه مناسب هریک از موارد ستون «الف» را از ستون «ب» انتخاب کنید. (۰/۷۵)

۲

ب	الف
۱- تشبیه	الف) مشغول تماشا و ورنانداز این مخلوق کمیاب و شیء عجاب بودم.
۲- ایهام	ب) نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد ...
۳- حس آمیزی	ج) خیس خون داغ سهراب و سیاوش ها ...
۴- تضمین	

راهنمای تصحیح «الف» «۴» (۰/۲۵) (صفحه ۱۳۵)

ب) «۱» (۰/۲۵) (صفحه ۱۵۲)

ج) «۲» (۰/۲۵) (صفحه ۱۱۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) تضمین بخشی از آیه «ان هذا لشیء عجاب.» (سوره ص / آیه ۵)

ب) گرد و غبار پیری: استعاره است.

ج) داغ: ایهام دارد. ۱- گرم ۲- مصیبت

آرایه حس آمیزی در هیچ کدام از بیت ها به کار نرفته است.

زمینه حماسه در بیت «چنان آمد اسپ و قبا ی سوار / که گفתי سمن داشت اندر کنار» چیست؟ (۰/۲۵) ۲

راهنمای تصحیح «زمینه خرق عادت» (۰/۲۵) (صفحه ۱۰۶)

پاسخ خیلی تشریحی ✓
زمینه خرق عادت اشاره به اموری در حماسه است که با قوانین طبیعت و منطق امروزی منطبق نباشد.
در این بیت سیاوش به شکلی از آتش بیرون می آید که انگار از گلستان بیرون آمده است و این خرق عادت است.

درس Box

در هر گزینه خالق یک اثر به درستی مشخص نشده، درست آن را بنویسید. (۰/۵) ۲

الف) روایت سنگسازان (احمد عربلو) - تمهیدات (عین القضاة همدانی) - ارمیا (رضا امیرخانی)
ب) قصه‌های دوشنبه (آلفونس دوده) - در حیاط کوچک پاییز در زندان (پابلو نرودا) - سندبادنامه
(ظهیری سمرقندی)

راهنمای تصحیح «الف) روایت سنگسازان: عیسی سلمانی لطف‌آبادی (صفحه ۳۱) (۰/۲۵)»

ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان: اخوان ثالث (صفحه ۱۱۶) (۰/۲۵)»

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در گزینه الف «روایت سنگسازان» و در گزینه ب در «حیاط کوچک پاییز» در زندان نادرست هستند ولی بقیه موارد در هر دو گزینه درست است.

کتاب روایت سنگسازان ۲ اثر «عیسی سلمانی لطف‌آبادی» است.

کتاب در حیاط کوچک پاییز در زندان سروده «مهدی اخوان ثالث» است.

شبهه گفتگو در بیت «نخستین بار گفتش کز کجایی؟ / بگفت از دار ملک آشنایی» در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟ (۲/۲۵) ۲

راهنمای تصحیح << مناظره (۲۰/۲۵) (صفحه ۲۰)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در این سروده از شبهه گفتگو استفاده شده است، به این صورت که دو نفر در حال گفتگو بوده و پرسش و پاسخ‌هایی بینشان رد و بدل می‌شود. در اصطلاح ادبی به این نوع گفتگو «مناظره» می‌گویند.

۲ کتاب «تیرانا» نوشته کیست؟ (۰/۲۵)

راهنمای تصحیح « محمدرضا رحمانی یا مهرداد اوستا (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵) (صفحه ۱۹)

بیت زیر را کامل کنید. (۰/۵) **۲**

فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن!

راهنمای تصحیح « تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی (فقط به مصراع کامل نمره تعلق می گیرد). (۰/۵) (صفحه ۱۱۹)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ صورت کامل بیت با توجه به شعرخوانی «ای میهن»

تو بروم کردی از نابودی و با مهر پروردی / فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن!

۲ در شعر «شکوه چشمان تو» بیت بعد از بیت «حسن شهادت از همه حسنی فزون تر است / ای محسن شهید من،

ای حسن بی گناه» کدام است؟ (۰/۲۵)

الف) ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه
ب) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند در دادگاه عشق رگ گردنت گواه

راهنمای تصحیح << «الف» (۰/۲۵) صفحه ۹۹

۳ کدام گزینه کامل کننده بیت زیر است؟ (۰/۲۵)

آه این سر بریده ماه است در پگاه؟
الف) یا ماه بی ملاحظه افتاده بین را؟
ب) یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟

راهنمای تصحیح «ب» (صفحه ۹۸)

پاسخ خیلی تشریحی ✓
صورت کامل بیت با توجه به شعرخوانی «شکوه چشمان تو»
آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ / یا نه! سر بریده خورشید شامگاه؟

قلمرو فکری (۸ نمره)

عبارت زیر به کدام صفات خداوند اشاره دارد؟ (۰/۵) **۳**

برده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.

راهنمای تصحیح « ستارالعیوب بودن خداوند (۰/۲۵) و روزی رسان بودن خداوند (رزاق) (۰/۲۵) (به مفاهیم مشابه نمره تعلق می گیرد) (صفحه ۱۲)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ پرده دری کنایه از افشای راز است و خداوند آبروی بندگان خود را به دلیل گناهان آشکار نمی برد. (ستار العیوب) به دلیل گناهان زشت روزی مقرر او را قطع نمی کند. (روزی رسان و رزاق بودن خداوند)

۳ مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. (۵/۰ نمره)

الف) دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟
ب) بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شیراز شیره شیر ارغند

راهنمای تصحیح «دعوت به مبارزه و قیام و بیان اعتراض» (۵/۰) (صفحه ۳۹)

پاسخ خیلی تشریحی ✓
الف) توصیه به ساکت نبودن و سخن دل را به زبان آوردن
ب) دعوت به مبارزه با ظلم و ساکت نشستن و قیام کردن

هر یک از بیت‌های ستون سمت راست با کدام بیت در ستون سمت چپ قرابت مفهومی دارند؟ (در ستون سمت

۳

چپ یک مورد اضافی است.) (۰/۵)

الف) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست دل افسرده غیر از آب و گل نیست	۱- صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست
ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست	۲- بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است
	۳- روزها گر رفت گو رو پاک نیست تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست

راهنمای تصحیح << الف) «۲» (۰/۲۵) (صفحه ۵۸)

ب) «۳» (۰/۲۵) (صفحه ۴۹)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ الف) مفهوم مشترک این ابیات این است که زندگی بدون عشق بی‌ارزش است و با مرگ و نیستی تفاوتی ندارد.

ب) مفهوم مشترک درست: بی‌ارزش بودن گذر عمر در برابر عشق (برتری عشق بر همه چیز حتی عمر)

مفهوم بیت «یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی» را بنویسید. (۰/۵) ۳

راهنمای تصحیح « اگر در دریای عشق حق غوطه‌ور شوی هیچ چیزی نمی‌تواند به تو آسیب برساند. (۰/۵) (صفحه ۲۳) یا هر مفهوم مشابه دیگر»

پاسخ خیلی تشریحی ✓ آب هفت بحر مجاز از کل امور مادی است. اگر در دریای بی‌کران عشق الهی غرق شوی دیگر تمام عالم نمی‌تواند به تو آسیب برساند. (عشق الهی آدمی را حفظ می‌کند.)

عبارت «هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم:» که تو از آن منی، و من

۳

از آن تو»، با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟ (۰/۲۵)

الف) وین نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران
ب) یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می شنوم نامکرر است

راهنمای تصحیح << ب (۰/۲۵) (صفحه ۱۵۸)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ مفهوم مشترک این عبارت و بیت، تازگی همیشگی عشق است و اینکه سخن عشق هرگز تکراری و قدیمی نمی‌شود.

الف) به این نکته اشاره دارد که تا عمر باقی است عشق همیشه جاری است.

ب) به این نکته اشاره دارد که سخن عشق هرگز کهنه و تکراری نمی‌شود.

۳ در عبارت «تیرانا! اگرم هیچ در سرنوشت از آزادی بهره‌ای باشد، همینم از آفریدگار، سپاسگزاری بس که بدین سعادت رهنمون بود تا هرگز فریب آزاده‌مردم را از خویشتن بتی نسازم» نویسنده چه ویژگی اخلاقی از خدا طلب می‌کند؟ (۰/۵)

راهنمای تصحیح «یک‌رنگی و ظاهرسازی نکردن برای فریب مردم (۰/۵) (صفحه ۱۹) (یا هر مفهوم مشابه دیگر) پاسخ خیلی تشریحی ✓ مفهوم عبارت: سپاس‌گزاری از خداوند و آزادمرد بودن و فریب ندادن دیگران.

در بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گریبان در کنند» منظور از مصراع دوم چیست؟

۳

(۰/۵)

راهنمای تصحیح « به وحدت و یگانگی رسیدن (وحدت در عین کثرت) (۰/۵) (صفحه ۱۲۵) (یا هر مفهوم مشابه دیگر) پاسخ خیلی تشریحی ✓ مفهوم مصراع دوم: رسیدن به مقام توحید و کنایه از به وحدت رسیدن.

۳ در بیت «کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت» منظور از «نشان

سرفرازی» چیست؟ (۰/۲۵)

راهنمای تصحیح « زخم و جراحت جانباز (۰/۲۵) (صفحه ۹۷)

پاسخ خیلی تشریحی ✓ در این بیت، زخم و جراحت جانباز به نشان و مدال افتخار تشبیه شده است. یعنی زخم جانباز موجب افتخار است.

۴

معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. (۴)

- الف) به شکر اندرش مزید نعمت.
 ب) مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.
 ج) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد.
 د) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند
 هـ) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند
 و) امروز می‌آید از باغ بوی بهار من و تو.
 ز) یکی تازی‌ای بر نشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه
 ح) و در اواخر عمر با بنده مألوف بودند و کاسه و کوزه یکی شده بودیم.
 ط) آیا چیزی در مخیله آدمی می‌گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد، اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟

راهنمای تصحیح

- الف) شکر خداوند موجب افزونی نعمت است. (صفحه ۱۲)
 ب) مزینان از هزار و صد سال پیش تاکنون تغییری نکرده است (صفحه ۷۲)
 ج) دیوانگی و شیدایی عشق (صفحه ۲۵) از عقلانیت جهان ارزشمندتر است (صفحه ۲۵)
 د) خون ضعیفان و ستم‌دیدگان زیادی ریخته شده (صفحه ۲۵) تا سرزمین‌های بزرگی مثل بغداد و ری رونق گرفته‌اند. (صفحه ۲۵)
 هـ) برای اینکه مردم چهره زیبا تو را نبینند پشت ابرها پنهان شده‌ای. (صفحه ۳۶)
 و) امروز در کشور (صفحه ۲۵) بوی پیروزی و آزادی به مشام می‌رسد. (صفحه ۸۲)
 ز) (سیاوش) بر اسب تندرو عربی سوار شده بود (صفحه ۲۵) و به خاطر سرعت زیاد، گرد و خاک برخاسته از زیر نعل اسب تا آسمان بالا می‌رفت. (صفحه ۱۰۵)
 ح) در اواخر عمر با من انس گرفته بودند (صفحه ۲۵) و صمیمی شده بودیم (صفحه ۱۳۹)
 ط) هیچ چیزی نیست که در ذهن انسان بگنجد و قلم بتواند آن را بنویسد؛ (صفحه ۲۵) ولی جان و روح صادق من، آن را برای تو ننوشته باشد و به تصویر نکشیده باشد. (صفحه ۱۵۷)